

AKHBAR : BERITA HARIAN

MUKA SURAT : 4

RUANGAN : BAJET 2017

Tunggu berita baik untuk rakyat, penjawat awam

Penambahbaikan sektor secara tak langsung mantapkan pelbagai aspek pembangunan

Oleh Noor Atiqah Sulaiman
bhnews@bh.com.my

Putrajaya

Bajet 2018 yang akan dibentangkan Perdana Menteri, Datuk Seri Najib Razak, hujung bulan ini bukan sahaja akan memberi kabar gembira khusus kepada penjawat awam tetapi juga kepada semua rakyat.

Ketua Setiausaha Negara, Tan Sri Dr Ali Hamsa, berkata penambahbaikan kepada kakitangan awam secara tidak langsung akan memantapkan lagi pembangunan negara dalam pelbagai aspek. Katanya, ini sekali gus akan me-

ningkatkan prestasi, ekonomi dan kecemerlangan negara bagi mencapai status negara maju berpendapatan tinggi.

Dalam proses penggubalan "Bagi huraian secara terperinci mengenai peruntukan yang dibuat, kita kena tunggulah apa yang akan dibentangkan Perdana Menteri.

"Sekarang ini ia (Bajet 2018) masih dalam proses penggubalan kerana kita perlu melihat secara keseluruhan hasil dan peruntukan bagi perancangan pembangunan serta operasi," katanya pada sidang media, di sini, semalam.

Terdahulu, beliau menghadiri Seminar tahunan kesihatan 'Sa-

Ali mendengar penerangan Ketua Jabatan Kardiologi Hospital Serdang, Datuk Dr Abdul Kahar Abdul Ghapar (kiri) pada seminar tahunan kesihatan 'Sayangi Jantung Anda, Kekuatan Dikongsi Bersama' di Putrajaya, semalam.

yangi Jantung Anda, Kekuatan Dikongsi Bersama', anjuran Persatuan Suri dan Anggota Wanita Perkhidmatan Awam Malaysia (PUSPANITA) bersama Hospital Serdang.

Berita gembira
Kelmarin, Perdana Menteri, ketika berucap pada Majlis Amanat Perdana Perkhidmatan Awam Ke-15 (MAPPA XV), berkata Bajet 2018 yang bakal dibentangkan pada 27 Oktober ini akan memberi berita gembira khusus kepada penjawat awam.

Sementara itu, Ali berkata, enam Falsafah dan Garis Besar Haluan Menuju Transformasi Nasional

2050 (TN50) yang diumumkan Najib kelmarin turut menjadi teras kecemerlangan tadbir urus negara.

"Perdana Menteri memberikan jawapan yang cukup padat, khususnya mengenai perkembangan seiring yang perlu dilalui antara kerajaan dan kakitangan awam bagi menjamin kecemerlangan pentadbiran kerajaan berkesinambungan.

"Menyentuh mengenai enam dasar yang diumumkan semalam (kelmarin) pula, sebagai kakitangan awam kita semua perlu sentiasa menyokong dan melaksanakan segala dasar yang diluluskan kerajaan," katanya.

AKHBAR : BERITA HARIAN
MUKA SURAT : 8
RUANGAN : ISU

Jumlah penderma organ masih kurang

Putrajaya: Hanya 394,809 rakyat Malaysia berikrar untuk menderma organ setakat akhir Ogos lalu iaitu 1.2 peratus daripada jumlah keseluruhan penduduk negara ini, yang ditakrifkan sebagai amat rendah oleh Kementerian Kesihatan.

Timbalan Menterinya, Datuk Seri Dr Hilmi Yahaya, berkata jumlah itu amat membimbangkan kerana bebanan penyakit tidak berjangkit seperti tekanan darah tinggi dan kencing manis terus menjadi punca utama kegagalan buah pinggang dan jantung saban tahun.

"Rawatan terbaik bagi pesakit ini ialah menjalani pembedahan pemindahan organ yang boleh diibaratkan sebagai 'mati hidup semula', namun sehingga penghujung Ogos lalu terdapat lebih 21,000 pesakit masih berada dalam senarai menunggu organ kebangsaan.

"Kekurangan utama jumlah penderma organ ini disebabkan kekangan ahli keluarga yang ti-

dak memberi kebenaran kepada pihak hospital untuk mengambil organ apabila penderma meninggal dunia.

Wujud salah faham isu derma organ

"Di samping itu, wujud salah faham dalam kalangan masyarakat terhadap isu pendermaan organ," katanya pada sidang media selepas merasmikan Forum Derma Organ: Ada Aku Kisah, di sini semalam.

Yang turut hadir, Pengarah Bahagian Perkembangan Perubatan, Kementerian Kesihatan, Datuk Dr Azman Abu Bakar dan Ketua Pengurus Klinikal, Pusat Sumber Transplant Nasional, Hospital Kuala Lumpur, Dr Omar Sulaiman.

Forum anjuran Unit Perkhidmatan Transplantasi, Bahagian Perkembangan Perubatan dengan kerjasama Pusat Sumber Transplant Nasional itu adalah sempena Minggu Kesedaran Pendermaan Organ 2017 yang di-

adakan pada Oktober setiap tahun.

Dr Hilmi berkata, pendermaan organ terbahagi kepada dua iaitu penderma masih hidup dan selepas kematian.

Katanya, pihak kementerian akan terus berusaha mempertingkat kesedaran menderma organ khususnya dalam kalangan golongan muda kerana mereka lebih memahami isu itu.

"Kos rawatan bagi seorang pesakit yang menjalani rawatan dialisis disebabkan kegagalan buah pinggang menccah RM40,000 setahun berbanding RM30,000 sekiranya melakukan pemindahan organ," katanya.

Dr Hilmi berkata, Kementerian Kesihatan mempunyai tiga pusat pemindahan organ dengan bidang kepakaran masing-masing iaitu Hospital Kuala Lumpur (pemindahan buah pinggang), Hospital Selayang (buah pinggang dan hati) serta Institut Jantung Negara (jantung dan paru-paru).

[FOTO MOHD FADLI HAMZAH/BH]

Dr Hilmi Yahaya beramah mesra dengan penerima organ selepas perasmian forum Derma Organ: Ada Aku Kisah di Putrajaya, semalam.

AKHBAR : BERITA HARIAN
MUKA SURAT : 14
RUANGAN : MAHKAMAH

PERBICARAAN KES BUNUH KIM CHOL

'Identiti Kim Chol tak dapat disahkan'

• Saksi tak peroleh sampel bandingan untuk ujian DNA

Oleh Rafidah Mat Ruzki dan Ahmad Johari Mohd Ali
 bhnews@bh.com.my

■ Shah Alam

Saksi keenam kes pembunuhan Kim Chol (yang didakwa sebagai abang pemimpin Korea Utara, Kim Jong-nam) berkata, beliau tidak dapat mengekspos identiti sebenar Kim Chol berikutan ketidaaan waris si mati.

Ketua Bahagian Forensik Patologi Hospital Kuala Lumpur (HKL) Dr Mohd Shah Mahmood, memberitahu Mahkamah Tinggi, di sini, ia berlakunya beliau tidak mempunyai sampel bandingan untuk ujian asid deoksiribonukleik (DNA).

"Ujian DNA tidak dapat dijalankan kerana hanya ada satu set DNA iaitu (milik) Kim Chol," katanya ketika menjawab soalan peguam

tertuduh kedua, Doan Thi Huong, Datuk Naran Singh pada pemeriksaan balas di hadapan Hakim Datuk Azmi Ariffin, semalam.

Beliau berkata, sehingga hari ini, tidak ada DNA milik ahli keluarga Kim Chol diperoleh.

Dr Mohd Shah juga bersetuju dengan cadangan peguam bahawa beliau tidak boleh benar-benar memastikan identiti sebenar Kim Chol berikutan ketidaaan waris si mati.

Malah, Klinik Menara di Lapangan Terbang Antarabangsa Kuala Lumpur 2 (klia2) juga tidak bertanyakana nama mangsa, manakala identiti 'Kim Chol' itu diperoleh berdasarkan pasport yang ditemui di atas meja.

Mayat dibedah 13 Februari
 Dr Mohd Shah juga berkata, walaupun mangsa mati pada 13 Feb-

ruari 2017, mayatnya hanya dibedah siasat dua hari kemudian di HKL.

Katanya, ia berikutan bantahan daripada kedutaan kepada Polis Diraja Malaysia (PDRM) dan dua laporan bantahan yang dibuat kepada Kementerian Luar serta Pejabat Peguam Negara.

"Ada bantahan yang dihantar wakil kedutaan itu kepada PDRM dan buat laporan kepada Kementerian Luar serta Pejabat Peguam Negara.

"Bantahan itu bukan dalam bentuk tulisan. Kami tangguhkan sehingga mendapat kebenaran," katanya.

Beliau juga bersetuju dengan cadangan peguam bela bahawa secara amnya ada tekanan daripada pihak tertentu untuk tidak menjalankan bedah siasat.

Katanya, pihaknya ada membuat permohonan untuk menda-

patkan laporan perubatan, tetapi tidak memperoleh, mahupun laporan daripada klinik lain.

Laporan tak tepat 100 peratus

Pada masa sama, Dr Mohd Shah tidak bersetuju dengan cadangan bahawa tanpa laporan perubatan mangsa itu, laporan sebab kematian yang disediakannya tidak 100 peratus tepat.

Terdahulu, Dr Mohd Shah bersetuju bahawa tidak dapat dipastikan, sama ada Kim Chol diracun melalui makanan dan minuman sebelum tiba di klia2.

Bagaimanapun, katanya, ada kemungkinan racun agen saraf VX itu boleh memasuki tubuh mangsa melalui jarum suntikan dan beliau bersetuju dengan peguam bahawa disebabkan badan Kim Chol yang dipenuhi cacah (tattoo) menyukarkan untuk mengesan

tanda jarum suntikan.

Pada pemeriksaan semula, Dr Mohd Shah memberitahu mahkamah, racun agen saraf VX hanya mempunyai satu fungsi berdasarkan pada Konvensyen Senjata Kimia 1997.

Beliau berkata, sehubungan itu, ujian berbentuk kuantitatif tidak diperlukan memandangkan dalam kajian membabit racun agen saraf VX, ujian berbentuk kualitatif adalah memadai.

"Racun agen saraf VX tidak boleh diperoleh secara semula jadi dalam alam sekitar dan hanya ada satu kegunaan iaitu sebagai senjata kimia dalam senarai Konvensyen Senjata Kimia 1997.

"Jadi, tidak perlulah ujian kuantitatif kerana ada satu tujuan sahaja," katanya.

Perbicaraan bersambung, hari ini.

Anggota polis membawa Thi Huong ke Mahkamah Tinggi Shah Alam, semalam.

[FOTO SYARAFIQ ABD SAMAD/BH]

AKHBAR : HARIAN METRO

MUKA SURAT : 41

RUANGAN : TENGAH

TIMBALAN Menteri Kesihatan, Datuk Seri Dr Hlim Yahaya (depan, kanan) beramah mesra dengan penerima organ, semalam.

Mendiang ayah senyum lebar

■ Wanita kongsi pengalaman saksi bapa jalani proses derma organ

Mohd Husni Mohd Noor
mhusni@hmcu.edu.my

Putrajaya

Wajahnya berseri seolah-olah seperti sedang senyum lebar."

Ibu pengalaman dialami K Santi, 38, yang berkesempatan melihat keadaan mayat mendiang bapanya, G Krishnan, 62, selepas menjalani proses pendermaan organ beberapa tahun lalu.

Pengalaman istimewa itu dikongsi Santi di hadapan lebih 200 hadirin yang hadir pada Forum Derma Organ-Ada Aku Kisah? anjuran Unit Perkhidmatan Transplantasi, Bahagian Perkembangan Perubatan dan Pusat Sumber Transplan Nasional di sini, semalam.

Santi berkata, dia mengaku masih tidak dapat melupakan pengalaman itu dan mayat bapanya berada dalam keadaan normal, malah paling ketara wajah mendiang ayahnya seperti bercahaya.

Beliau berkata, dia bersama emak dan dua adiknya membuat keputusan tepat untuk mendermakan hati serta buah pinggang bapanya kepada penerima yang memerlukan.

"Saya juga pasti mendiang

“

Saya perlu berterima kasih kepada isteri saya kerana tanpanya saya mungkin tidak dapat menjalani kehidupan normal seperti orang lain."

Mohd Sabri

ayah turut bersejuu dengan tindakan itu," katanya yang pada ketika itu berkhidmat sebagai kordinator transplantasi di Pusat Sumber Transplantasi Nasional.

Katanya, dia juga tidak menyangka dapat merasai sendiri pengalaman menguruskan proses pendermaan organ bapanya sendiri bila pun sebelum itu terbabit mengendalikan banyak kes pendermaan organ orang lain.

Santi yang kini bertugas sebagai pengajar jururawat di Kolej Kesihatan Bersekutu Sungai Buloh berkata, mendiang bapanya disahkan mati otak selepas terjatuh di rumahnya di FELDA Keratong, Pahang.

Menurutnya, dia juga mahu orang ramai membuang stigma ketakutan terhadap pendermaan organ kerana baginya ia bukan soal agama sebaliknya

menganggap ia sebagai perkara yang mulia.

Sementara itu, seorang penerima organ, Mohd Sabri Rashidi, 46, berkata, dia bersyukur kerana diberi peluang menjalani kehidupan normal hasil pendermaan organ iaitu buah pinggang daripada isterinya sendiri, Zaiton Abdul Hamid, 43, sekitar 2011.

"Saya perlu berterima kasih kepada isteri saya kerana tanpanya saya mungkin tidak dapat menjalani kehidupan normal seperti orang lain dan mungkin akan berulang alik ke hospital untuk menjalani rawatan dialisis sepanjang hayat," katanya.

SANTI

AKHBAR : HARIAN METRO**MUKA SURAT : 29****RUANGAN : SETEMPAT****HARIAN METRO**

Manfaat seluruh rakyat

Putrajaya: Bajet 2018 yang bakal dibentangkan 27 Oktober ini bukan saji memberi harapan kepada penjawat awam, malah turut memberi manfaat kepada rakyat. Ketua Setiausaha Negara

DR Ali (dua dari kanan) bersama Dr Chen (kiri) melawat pameran selepas seminar tahunan kesihatan, semalam.

Tan Sri Dr Ali Hamsa berkata, pembentangan bajet berkenaan secara tidak langsung

akan meningkatkan lagi pembangunan negara dari pada pelbagai sudut.

Katanya, antara peningkatan berkenaan termasuk dari segi prestasi, ekonomi dan

kecemerlangan negara bagi mencapai status sebagai negara maju.

"Secara terperinci kita kenal tunggu apa akan dibentangkan Perdana Menteri Datuk Seri Najib Razak pada masa ditetapkan.

"Ketika ini, ia dalam proses kerana perlu melihat secara keseluruhan hasil dan peruntukan untuk pembangunan dan operasi," katanya.

Beliau berkata demikian pada media selepas meng-

hadiri Seminar Tahunan Kesihatan Sayangi Jantung Anda, Kekuatan Dikongsi Bersama anjuran Persatuan Suri dan Anggota Wanita Perkhidmatan Awam Malaysia (PUSPANITA) bersama Hospital Serdang, di sini, semalam.

Turut hadir Yang Dipertua PUSPANITA Puan Sri Rohani Abdullah dan Ketua Setiausaha Kementerian Kesihatan Datuk Seri Dr Chen Chaw Min.

AKHBAR : HARIAN METRO**MUKA SURAT : 27****RUANGAN : SETEMPAT**

Yan: Jabatan Kesihatan Negeri Kedah menafikan dakwaan seorang lelaki menerusi akaun Facebook (FB) Azizi Arsat yang memuat naik komen di laman sosial FB kononnya tiada staf bertugas di Unit Kecemasan Hospital Yan sehingga menyebabkan pihaknya terpaksa menunggu lama.

Pengarah Kesihatan Negeri Kedah Datuk Dr Norhizan Ismail berkata, siasatan segera yang dijalankan oleh pihaknya mendapati dakwaan berkenaan adalah tidak benar kerana pada hari kejadian kelmarin, pesakit menjalani saringan pada 3.50 pagi dan dikategorikan sebagai kes zon hijau iaitu kes tidak kritikal.

Menurutnya, masa menunggu untuk kes hijau adalah selama 90 minit

Dakwa ‘tidoq ka’ tidak benar

dan pengadu diberikan perawatan awal pada 4.30 pagi oleh penolong pegawai perubatan (PPP) dan kes dirujuk untuk rawatan lanjut oleh pegawai perubatan dan dirawat pada 5 pagi setelah pegawai perubatan selesai memberi rawatan kecemasan kepada dua kes di zon merah iaitu kes kritikal.

“Dakwaan tiada staf bertugas sehingga menimbulkan persoalan ‘tidoq ka’ adalah tidak benar dan tidak wajar.

“Dalam keadaan terdapat kes kecemasan yang dirawat tambahan pula membabitkan dua kes pada satu masa di hospital daerah maka semua ahli

pasukan bekerja bertungku-lumus untuk menyelamat nyawa kes kritikal di zon merah.

“Oleh itu staf akan bertugas di ruang yang tidak dapat dilihat oleh pesakit yang menunggu di ruang menunggu bagi kes hijau,” katanya dalam satu kejayaan media semalam.

Dr Norhizan berkata, pihak hospital masih berusaha untuk menghubungi pengadu untuk menjelaskan keadaan sebenar.

“Pihak kami berharap pengadu dapat menghubungi Pengarah Hospital Yan Dr Mithali Abdullah di talian 04-4655333 untuk penjelasan,” katanya.

AKHBAR : HARIAN METRO
MUKA SURAT : 18
RUANGAN : SETEMPAT

**Pakar
Patologi HKL
tiada sampel
DNA keluarga
mangsa
untuk buat
perbandingan**

**PERBICARAAN KES
PEMBUNUHAN**

**KIM
JONG
NAM**

Sarah Zulkifli

sarah@hmetro.com.my

Shah Alam

TAMU

Ketua Bahagian Forensik Patologi Hospital Kuala Lumpur (HKL) Dr Mohd Shah Mahmood mengakui bahawa identiti mayat seorang lelaki yang dibedah siasat dalam kes pembunuhan Kim Chol atau Kim Jong-nam, iaitu abang kepada pemimpin Korea Utara tidak dapat disahkan.

Saksi keenam pendakwaan itu berkata demikian ketika menjawab soalan peguam tertuduh kedua, Doan Thi Huong, Datuk Naran Singh pada pemeriksaan basas di hadapan Hakim Datuk Azmi Ariffin, semalam.

Dr Mohd Shah berkata, beliau tidak dapat mengeksahkan identiti mangsa disebabkan ketidaaan sampel ujian asid deosirinobukleik (DNA) keluarga mangsa untuk perbandingan dengan DNA Kim Chol.

Naran: Doktor setuju dengan saya bahawa tidak dapat pastikan 100 peratus bahawa si mati adalah Kim Chol ketika bedah siasat

'Saya tidak pasti'

SITI Aisyah (kiri) dan Dr Mohd Shah hadir ke mahkamah bagi perbicaraan kes pembunuhan Kim Jong-nam.

dijalankan?.

Dr Mohd Shah: Ya.

Naran: Adakah DNA mangsa dibandingkan dengan anak mangsa untuk sahkan itu Kim Chol?.

Dr Mohd Shah: Tiada.

Naran: Adakah pegawai penyiasat telah mengesahkan ia identiti Kim Chol?.

Dr Mohd Shah: Ujian DNA tidak dapat dijalankan kerana hanya satu set DNA sahaja.

Naran: Jadi, sehingga hari ini ada DNA si mati, tiada DNA keluarga?.

Dr Mohd Shah: Tiada.

Dalam prosiding itu, Dr Mohd Shah juga memaklumkan bahawa beliau tidak boleh benar-benar memastikan identiti sebenar Kim Chol berikutan ketidaaan waris si mati, malah Klinik Menara di Lapangan Terbang Antarabangsa Kuala Lumpur 2 (klia2) juga tidak bertenarkan nama mangsa manakala identiti 'Kim Chol' itu diperoleh berdasarkan kepada pasport yang ditemui di atas meja.

Selain itu, Dr Mohd Shah juga berkata, mayat Kim Chol hanya dibedah siasat dua hari kemudian olehnya walaupun mangsa mati pada

13 Februari 2017.

"Ia berikutan ada bantahan daripada kedutaan kepada Polis Diraja Malaysia (PDRM) dan dua laporan bantahan yang dibuat kepada Kementerian Luar dan Pejabat Peguam Negara.

"Bantahan itu bukan dalam bentuk tulisan, jadi kami tangguhkan bedah siasat sehingga mendapat kebenaran," katanya.

Bagaimanapun, Dr Mohd Shah memaklumkan mahkamah bahawa dia tidak tau kedutaan negara mana yang menghantar bantahan berkenaan.

Dalam perkembangan sama, beliau juga bersetuju dengan cadangan peguam bela bahawa secara amnya ada tekanan daripada pihak tertentu untuk tidak menjalankan bedah siasat.

"Kami ada membuat permohonan untuk mendapatkan laporan perubatan tetapi ia gagal diperoleh, mahupun laporan daripada klinik lain," katanya.

Pada masa sama, Dr Mohd Shah tidak bersetuju dengan cadangan bahawa tanpa laporan perubatan mangsa itu, laporan sebab kematian

yang disediakannya itu tidak 100 peratus tepat.

Ketika disoal mengenai sama ada Kim Chol diracun melalui makanan dan minuman sebelum tiba di klia2, Dr Mohd Shah menjawab 'saya tidak pasti'.

Bagaimanapun, katanya, terdapat kemungkinan agen saraf VX itu boleh memasuki tubuh mangsa melalui jarum suntikan dan beliau bersetuju dengan peguam bahawa disebabkan badan Kim Chol yang dipenuhi tatu menyukarkan untuk mengesan tanda jarum suntikan.

Dalam perbicaraan memasuki hari ketiga semalam, warga Indonesia Siti Aisyah, 25 dan wanita Vietnam, Doan Thi Huong, 28, didakwa bersama empat lagi yang masih bebas membunuh Jong-nam, 45, di Balai Berlepas klia2, pada jam 9 pagi, 13 Februari lalu.

Mereka didakwa mengikut Seksyen 302 Kanun Keseksianan, yang memperuntukkan hukuman mati mandatori, jika sabit kesalahan.

Beliau dilapor berada di Malaysia sejak 6 Februari.

Perbicaraan bersambung hari ini.

AKHBAR : KOSMO

MUKA SURAT : 8

RUANGAN : NEGARA

Racun agen saraf VX yang terkumpul di mata, muka cepat meresap ke tubuh mangsa

Peluang hidup Jong-nam tipis

Oleh AQMAR ALLADAD

SHAH ALAM - Ketua Bahagian Forensik Hospital Kuala Lumpur, Dr. Mohd. Shah Mahmood memberitahu Mahkamah Tinggi di sini semalam, racun agen saraf VX berkemungkinan masuk ke dalam tubuh mendiang pemimpin buangan Korea Utara, Kim Jong-nam menerusi matanya.

Mohd. Shah, 57, berkata, hasil ujian mendapati racun agen saraf VX terkumpul pada bahagian mata dan muka dengan kadar serapan racun berkenaan meresap terlalu cepat ke dalam tubuh menerusi mata berbanding muka.

"Peluang hidup bagi individu yang terkena racun agen saraf VX sangat tipis. Ini kerana racun agen saraf VX sangat toksik dan menghasilkan komplikasi dalam masa yang cepat.

"Kebarangkalian untuk mati sangat tinggi dan berdasarkan maklumat yang diberikan oleh pegawai penyiasat berhubung waktunya kematian mangsa berlaku dalam masa yang amat singkat," katanya.

Mohd. Shah berkata demikian bagi menjawab soalan Timbalan Pendakwa Raya, Wan Sharuddin Wan Ladin pada sesi pemeriksaan utama hari ketiga prosiding perbicaraan kes pem-

DOAN THI HUONG yang berdepan pertuduhan membunuhan Jong-nam dibawa ke Mahkamah Tinggi Shah Alam semalam.

SITI AISAH yang berdepan pertuduhan membunuhan Jong-nam dibawa ke Mahkamah Tinggi Shah Alam semalam.

MOHD. SHAH

Bicara pembunuhan Kim Jong-nam

bunuhan Jong-nam iaitu abang tiri kepada pemimpin Korea Utara iaitu Kim Jong-un.

Menurut Mohd. Shah lagi, hasil pengesahan daripada Jabatan Kimia menunjukkan racun agen saraf VX menjadi penyebab kepada kematian Jong-nam kerana ia merosakkan sistem pernafasan mangsa.

"Simptom dialami mangsa yang dimaklumkan Jururunding Patologi Forensik, Dr. Norliza Abdullah boleh dikaitkan dengan

gan simptom individu yang terkena racun agen saraf VX iaitu antaranya berasa pedih mata, banyak berpeluh, banyak cecair dalam mulut dan salur pernafasan.

"Tiada bukti menunjukkan Jong-nam mati akibat serangan jantung kerana hasil beda siasat ke atas mayatnya menunjukkan saluran darah ke jantung mendiang hanya tersumbat dengan lemak kolesterol antara 25 hingga 50 peratus.

"Sekiranya lemak kolesterol melebihi 70 peratus boleh diamalkan kira kebarangkalian bahawa mangsa terkena serangan jantung," katanya.

Menjawab soalan mengenai kaedah digunakan untuk ujian,

Mohd. Shah berkata, beliau melakukan pemeriksaan dengan mata kasar.

"Sekiranya organ dalam mangsa kelihatan normal tidak perlu membuat pemeriksaan tisu di bawah mikroskop.

"Kaedah itu diterima dan menjadi amalan biasa seluruh dunia," katanya.

Dua tertuduh merupakan warga Indonesia iaitu Siti Aisyah, 25, dan warga Vietnam iaitu Doan Thi Huong, 28, didakwa bersama empat individu yang masih bebas membunuhan Jong-nam,

45, di Balai Pelepasan Lapangan Terbang Antarabangsa Kuala Lumpur 2 (KLIA 2) pada pulak 9 pagi, 13 Februari lalu.

Kedua-dua tertuduh didakwa mengikut Seksyen 302 Kanun Keseksian yang membawa hukuman mati mandatori jika sabit kesalahan.

Perbicaraan di hadapan Hakim Datuk Azmi Ariffin bersambung hari ini.

KERATAN Kosmo! semalam.

AKHBAR : SINAR HARIAN

MUKA SURAT : 15

RUANGAN : NASIONAL

Beritahu keluarga

Mereka yang berikrar derma organ dinasihat maklum kepada keluarga

PUTRAJAYA - Golongan yang telah berikrar untuk menderma organ dinasihatkan memaklumkan tujuan mereka kepada keluarga bagi memudahkan proses pemindahan organ setelah mereka meninggal dunia.

Timbalan Menteri Kesihatan, Datuk Seri Dr Hilmi Yahya berkata, walaupun mereka telah berikrar untuk menderma organ, namun pihak hospital masih memerlukan persetujuan keluarga terdekat bagi proses tersebut.

"Buat masa ini, kadar pendermaan organ selepas kematian hanyalah sekitar 1.0 penderma bagi setiap juta penduduk Malaysia, berbanding negara lain seperti Korea Selatan 9.96 penderma bagi setiap juta penduduk (pmp), United Kingdom (21

DR HILMI

pmp) dan Sepanyol (39.7 pmp)," katanya pada sidang media sempena majlis penutup Forum Derma Organ, semalam.

Menurutnya, sehingga 31 Ogos, seramai 394,809 orang telah mendaftar sebagai pengikrar di Malaysia dengan pecahan kaum penderma adalah 40.34 peratus daripada kaum Cina, Melayu (30.61 peratus), India (22.79 peratus)

• 394,809 orang telah mendaftar

• Lebih 21,000 pesakit dalam senarai menunggu

dan lain-lain 6.27 peratus.

Namun beliau berkata, bilangan penderma sebenar selepas kematian adalah jauh lebih kecil iaitu sejak program pendermaan dimulakan di Malaysia pada 1975 sehingga semalam hanyalah 620 orang.

"Jurang antara bilangan penderma organ sebenar ini amat ketara berbanding bilangan pesakit yang mengalami kegagalan organ tahap akhir dan perlu menjalani pemindahan organ gantian," katanya.

Dr Hilmi berkata, sehingga 31 Ogos tahun ini

juga, terdapat lebih 21,000 pesakit sedang berada dalam senarai menunggu organ kebangsaan dengan majoriti pesakit kegagalan buah pinggang, selain hati, jantung dan paru-paru.

"Sejak 1975 sehingga hari ini, sebanyak 2,047 pembedahan transplan organ dilakukan di negara ini melibatkan Hospital Kuala Lumpur, Hospital Selayang dan Institut Jantung Negara.

"Pemindahan organ amat diperlukan bagi pesakit yang mengalami kegagalan organ seperti buah pinggang, kerana kos hemodialisis bagi setiap pesakit setahun adalah sekitar RM40,000 berbanding kos pembedahan pemindahan buah pinggang RM30,000 dan ia umpama memberi sinar kehidupan baru kepada mereka," katanya. - Bernama

AKHBAR : SINAR HARIAN

MUKA SURAT : 10

RUANGAN : NASIONAL

Bajet 2018 untuk semua rakyat

PUTRAJAYA - Bajet 2018 yang akan dibentangkan pada 27 Oktober ini bukan sahaja akan memberi harapan kepada penjawat awam tetapi untuk seluruh rakyat Malaysia.

Ketua Setiausaha Negara (KSN), Tan Sri Dr Ali Hamzah berkata, Bajet 2018, yang akan dibentang Perdana Menteri, Datuk Seri Najib Tun Razak selaku Menteri Kewangan, akan fokus kepada usaha meningkatkan prestasi ekonomi dan kecermerlangan negara secara keseluruhannya.

"Sekarang (Bajet 2018) dalam proses, kita perlu lihat hasil dan pertuluan untuk pembangunan dan operasi," katanya diminta mengulas ucapan Najib pada Majlis Amanat Perdana Perkhidmatan Awam yang membawa negara ke tahap mem-

beberapa khabar gembira dan penambahbaikan untuk penjawat awam akan diumumkan dalam Bajet 2018.

Mengenai amanat perdana menteri terhadap enam falsafah perkhidmatan awam ke arah Transformasi Nasional 2050 (TN50) yang antara lain menyentuh prinsip 'Wala' atau kesetiaan, Ali berkata, perkhidmatan awam sentiasa menyokong padu dan melaksanakan segala dasar yang dituliskan kerajaan.

"Perdana menteri telah memberi ucapan cukup padat khususnya dari segi perkembangan yang dilalui negara terutamanya pentadbiran perkhidmatan awam yang membawa negara ke tahap mem-

Ali beramah mesra dengan ahli Puspanita, Noorul Azira Ab Razak yang menderma darah pada perasmian Seminar Tahunan Kesihatan Puspanita, semalam.

banggakan," katanya pada Seminar Tahunan Kesihatan Persatuan Suri dan Anggota Wanita Perkhidmatan Awam (Puspanita), semalam. Menurutnya, kedudukan Malaysia di tangga ke-23 daripada

137 negara di dalam Laporan Daya Saing Global 2017/2018 oleh Forum Ekonomi Dunia adalah hasil daripada kerjasama pentadbiran kerajaan dan perkhidmatan awam.

Mengenai seminar anjuran Puspanita itu, Ali berkata, ia dapat menimbulkan kesedaran mengenai kesihatan terutama penyakit jantung dan kemudahan disediakan kerajaan bagi rawatan penyakit itu.

Pada majlis yang dirasmikan Ketua Setiausaha Kementerian Kesihatan, Datuk Seri Dr Chen Chaw Min itu, Ali turut menyampaikan sumbangan Puspanita RM400,000 kepada Yayasan Buah Pinggang Kebangsaan, Hospital Sultanah Aminah, Johor Bahru dan Hospital Serdang, Selangor. - Bernama

AKHBAR : MALAY MAIL

MUKA SURAT : 27

RUANGAN : HEALTH

Cutting edge facility for renal care

By Daz Manan
daz@mmail.com.my

WITH approximately 43,000 dialysis patients in Malaysia, providing excellent renal care is of critical importance.

The number of dialysis patients is estimated to increase to over 100,000 in 2040. This is according to a study entitled "Forecasting the Incidence and Prevalence of Patients with End-Stage Renal Disease in Malaysia up to the Year 2040".

This could perhaps be one of the reasons why Fresenius Medical Care (FMC) opened its regional manufacturing plant in Bandar Enstek, Negeri Sembilan recently. The company is the world's leading provider of products and services for individuals with renal diseases.

Officiated by the Health Ministry secretary general Datuk Seri Dr Chen Chaw Min, the plant is a state-of-the-art facility and will be the company's regional manufacturing hub for Southeast Asia.

In addition to supplying high-quality haemodialysis concentrates and disinfectants, the plant produces Peritoneal Dialysis (PD) products necessary for advanced Continuous Ambulatory PD (CAPD) treatment.

"PD is a form of dialysis that uses the natural lining of the patient's abdomen to filter waste from the blood. Patients can perform PD from the comfort of their homes," explained FMC Asia Pacific CEO Harry De Wit.

This marks an important milestone for FMC and Malaysia, he added, fortifying its lifelong commitment to dialysis patients and strengthening local healthcare capabilities

De Wit (second from left) shakes hands with Chen. Looking on are (from left) German embassy chargés d'Affaires Carsten Fischer, GMQ Asia Pacific senior VP, Gerhard Breith, FMC South Asia Pacific senior VP Mahesh Nair and FMC Malaysia managing director Michael Wong.

for the future.

"Malaysia with its positive business environment, skilled workforce and strategic geographic location provides a natural choice for a regional manufacturing plant," he said.

FMC's investment in this project will have a significant positive impact on the local economy. According to him, plans to further expand the product portfolio and production capacity for local and regional markets are already in place.

"The Health Ministry is committed to

the Economic Transformation Programme (ETP) in focusing on promoting investment in the National Key Economic Area (NKEA) of health care. Manufacturing high quality haemodialysis and PD fluids while using the latest technology is part of this programme," said Chen.

The Bandar Enstek plant is the second in the country for FMC. In Ipoh, Perak the company produces "water treatment systems" to ensure high water quality essential for dialysis.

Three million patients worldwide

reportedly undergo regular dialysis treatment. Through its network of 3,690 dialysis clinics, FMC provides treatment for 315,305 patients around the globe.

FMC is also the leading provider of dialysis products such as dialysis machines or dialysers.

Along with the core business, the company focuses on expanding the range of related medical services in the field of "care coordination", a generic term for the integration of health and social care services for a particular person.

AKHBAR : NEW STRAITS TIMES

MUKA SURAT : 12

RUANGAN : NEWS/CRIME

KIM JONG-NAM MURDER TRIAL

KIM IDENTIFIED BY PASSPORT, NOT DNA

HKL pathologist tells court there wasn't a second DNA set for comparison

HARIZ MOHD
AND KHAIRAH N. KARIM
SHAH ALAM
news@nst.com.my

THE forensic pathologist in Kim Jong-nam's murder case said DNA test could not be used to confirm the identity of the deceased and it was done based on information obtained from the victim's passport, the High Court was told yesterday.

Hospital Kuala Lumpur (HKL) Forensics Department head Dr Mohd Shah Mahmood said there was no second DNA set to compare with the victim's, who died after he was allegedly attacked with VX nerve agent at 9am at the Kuala Lumpur International Airport 2 (klia2) on Feb 13.

During cross-examination on the third day of trial, Dr Shah said the deceased was identified as Kim Chol merely based on the North Korean passport that he held.

This came after defence counsel Datuk Naran Singh, who acted on behalf of accused Vietnamese Doan Thi Huong, asked whether he (Dr Shah) agreed that the deceased's identity as Kim Chol was confirmed after a DNA comparison with samples taken from Kim's son.

"DNA comparison could not be conducted because there was only one DNA set, which is from the victim," said Dr Shah.

To this, Naran, who is one of three defence lawyers appointed by the Vietnamese embassy, asked if the pathologist agreed that he could not be absolutely sure of the victim's identity.

"Doctor, do you agree that you cannot be really sure that the deceased was indeed Kim Chol, as there was no next of kin? The victim was also not asked for his name when he was taken to the clinic at klia2, and the passport

was only found on a table? Do you agree or disagree?"

Dr Shah said: "I agree."

Earlier, Dr Shah told the court that a post-mortem on the victim was delayed to Feb 15, due to objection from the North Korean embassy, instead of a day earlier when HKL received the body.

He also agreed to a suggestion by Naran that there was pressure from other parties concerning the case.

Dr Shah, while agreeing to the defence's argument that there was a possibility that the victim's death could have been caused by a heart attack, maintained that it was "very unlikely".

He cited that examination on Kim Chol's heart did not show any new or old signs of a heart attack.

He said hypertension was also not the cause of death as there were no signs of high blood pressure.

To another question, he said the VX nerve agent could have entered the deceased's body through his eyes.

He said based on the chemist

report, the concentration of VX agent was on the victim's eye mucosa, face, and in the victim's urine and blood.

Dr Shah said the absorption rate of the poison was faster through the eyes compared with the face.

To a question by deputy public prosecutor Wan Shahrudin Wan Ladin, Dr Shah said the chances of a person to live after being exposed to VX were slim.

"This is because VX is a highly toxic poison which causes rapid complications."

"The possibility of Kim Chol being exposed to VX is high based on the information by the investigation officer. The victim died in just a short time."

The witness further testified that the result of the chemical test, which confirmed that VX was the cause of the victim's death, showed that the victim died due to respiratory failure.

"The symptoms shown by the victim, as informed by forensic consultant Dr Norliza Abdullah (who conducted the post-

mortem together with the witness), are consistent with the symptoms of a person exposed to VX — eye irritation, excessive sweating, and a lot of liquid inside the mouth and respiratory tract," he said.

Dr Shah said the VX nerve agent was considered the most dangerous chemical weapon, which is listed under the Chemical Weapons Convention 1997 list.

The prosecution yesterday also introduced its seventh witness, Datuk Dr S. Ranjini from Tengku Ampuan Rahimah Hospital in Klang, who testified as an expert in clinical toxicology.

Siti Aisyah, 25, and Doan, 28, have been charged with killing Kim Chol, who was later established as Kim Jong-nam, the estranged half-brother of North Korean leader Kim Jong-un.

They are accused of murdering Kim Chol, 45, with four others still at large.

Their charge under Section 302 of the Penal Code carries a mandatory death sentence.

The trial continues.